

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

PIENTEN LASTEN HYVINVOINTI VUOROHOIDON ARJESSA

2/2, Lapsen hyvinvoinnin tukeminen

Eija Salonen
Väitöskirjatutkija, KM

Videoluennolla pohdimme

- Millaiset arjen aikataulut edistävät lapsen hyvinvointia?
- Kuinka lapsen jaksamista voidaan tukea, kun aikataulut kuormittavat?
- Miten lapsen arjesta saadaan paremmin ennakoitavaa, tuttua ja turvallista?
- Millainen merkitys on huoltajan kanssa tehtävällä yhteistyöllä?

Lapsen tarpeita vastaavat aikataulut

- Lapsen jaksamista edistävät aikataulut, jotka ovat sopusoinnussa hänen päivärytminsä sekä unen ja levon tarpeidensa kanssa
 - Kohtuulliset / lyhyet päiväkotipäivät
 - Riittävät vapaapäivät ja lomat
 - Saapuminen ja kotiinlähtö lapsen uni- ja ruokarytmiä kunnioittaen
- **Tärkeää:** Yhteistyö huoltajan kanssa perheen kokonaistilanne huomioiden

Vanhempien kertomaa

- *"Me ei tuoda Aapelia hoitoon väsyneenä tai nälkäisenä, vaan mieluummin hyvissä ajoin ennen unia tai sitten välipalan jälkeen."*
- *"Meidän lapset tekee yleensä lyhyttä päivää, et me pyritään välttämään niitä pitkiä hoitopäiviä."*

Lapsen vireystilan huomioiminen

- Jos arjen aikataulut kuormittavat, voidaan lapsen jaksamista tukea
 - Sovittamalla toiminta päiväkodissa lapsen vireystilaan
 - Mahdollisuus rauhoittumiseen ja lepoon päiväkotipäivän aikana
 - Antamalla väsyneelle lapselle henkilökohtaista huomiota
 - Kuuntelu, keskustelu, fyysinen läheisyys ja konkreettinen apu arjen rutiineissa
 - Auttamalla päiväkotiin saapuvaa väsynyttä lasta liittymään mukaan
 - Huomioiminen, tilanteen sanoittaminen, vertaisvuorovaikutuksen tukeminen

Lastenhoitajien kertomaa

"Iltapalan jälkeen me tehdään jotain sopivan rauhallista. Usein me istutaan yhdessä lattialla, lauletaan ja loruillaan."

"Nukkarissa mulla on tapana jututtaa vähän jokaista lasta, ja jos joku itkee, niin otan syliin."

Ennakoitava arjen kulku

- Lapsen hoitoaikojen vaihdellessa arjen tuttuutta ja ennakoitavuutta lisäävät
 - Säännölliset rutiinit ja kaikille yhteiset toimintatavat
 - Päiväkodissa sekä kodin ja päiväkodin välillä
 - Lapselle tuttu materiaallinen ympäristö
 - Ryhmän oma tila sekä lapsen omat jutut, kuten naulakkopaikka ja unilelu
 - Tulevien tapahtumien selvittäminen lapselle
 - Sanoin, kuvin, valokuvoin
 - Pysyvien vuorovaikutussuhteiden tukeminen
 - Työvuorosuunnittelun keinoin

Opettajien ja lastenhoitajien kertomaa

- *”Meillä lapsi tietää, että olipa paikalla kuka vaan aikuinen, niin mennään samojen sääntöjen mukaan.”*
- *”Kun lapsi tulee päiväkotiin, me katsotaan kuvista, keitä on paikalla.”*
- *”Meillä tehdään jokaiselle lapselle oma kuvakalenteri, josta sitten katsotaan, kuinka lapsen päivä etenee, ja koska äiti tulee.”*
- *”Meillä on iltavuorossa vakituinen hoitaja. Lapsetkin sitten tietää, että illalla ollaan Annelin kanssa.”*

Yhteistyön merkitys

- Vuorohoidossa huoltajan kanssa tehtävän yhteistyön merkitys korostuu
 - Perheiden ainutkertaisten elämäntilanteet
 - Ammatillinen ote, avoin keskustelu, sensitiivisyys
 - Lasten yksilölliset tarpeet
 - Tiedon jakaminen, joustavat toimintatavat

Opettajien ja lastenhoitajien kertomaa

"Vuorohoidon piirissä on hyvin monenlaisia perheitä, ja haasteetkin on perhekotaisia. Niiden huomioiminen vaatii yhteistyötä ja joustavuutta."

"Yksi ratkaisu ei sovi kaikille. Vanhempien kanssa on hyvä keskustella siitä, mikä juuri heidän lapsensa kohdalla on parasta."

"Kaikkeen ei voi vaikuttaa. Silti on tärkeää pohtia lapsen perheen kanssa, mikä heidän perheensä tilanteessa toimii lapsen kannalta parhaiten."

Paikallisella tasolla pohdittavia asioita

- Millaiset ratkaisut teidän päiväkodissanne edistävät parhaiten pienten lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia?
 - Millä tavalla vuorohoidon erityispiirteet huomioidaan paikallisessa vasussa ja lapsen vasussa?
 - Millaisella työvuorosuunnittelulla voidaan tukea pysyviä vuorovaikutussuhteita lasten ja henkilöstön välillä?
 - Millaiset yhteistyön tavat henkilöstön ja vanhempien välillä toimivat hyvin?
 - Kuinka toiminnassa huomioidaan lapsen vireystila sekä yksilölliset tarpeet, kuten tarve lepoon, uneen ja läheisyyteen?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

Eija Salonen
Väitöskirjatutkija, KM
eija.p.salonen@jyu.fi

